

Onderwerp Begroting 2021 en meerjarenraming Stark tot en met 2024**Informatie**

Datum	14 april 2020	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Stephanie Blok	☒ Financieel adviseur: Rolf Bloem
Zaaknummer	1742317	☐ Personeelsconsulent:
Portefeuillehouder	Wethouder Snijders	☐ Medewerker bestuur en juridische zaken:
Besluitvormend orgaan	Gemeenteraad	☐ Communicatieadviseur:
		☐ Inkoopadviseur:
		☐ Afdeling:
		☐ Naam medewerker:
		☐ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis**Aanleiding**

Conform de gewijzigde Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen, verstuurt het Bestuur van de GR Stark jaarlijks, voor 1 mei, de jaarstukken en de begroting.

In het Bestuur van de GR zijn de jaarstukken 2019 en begroting 2021 behandeld en voorlopig vastgesteld. Deze stukken worden nu aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in de GR voorgelegd. De gemeenteraden worden gevraagd in te stemmen met de conceptbegroting 2021 van Stark en krijgen de gelegenheid een zienswijze op de begroting in te dienen. Tevens worden de gemeenteraden gevraagd de concept jaarstukken ter kennisname aan te nemen.

GR Stark

De gemeenschappelijke regeling (GR) Stark is, als leerwerkbedrijf, operationeel vanaf 1 januari 2019 als gevolg van de splitsing van Alescon en bestaat nu ruim één jaar. Stark is een bedrijfsvoeringsorganisatie en voert het beleid van de drie gemeenten (Midden-Drenthe, De Wolden en Hogeveen) uit. Dit beleid is vastgelegd in het bedrijfsplan van Stark. Het bedrijfsplan vormt de basis voor Stark. Stark bepaalt zelf geen beleid.

Voor Midden-Drenthe geldt dat Stark een groot deel van het re-integratiebeleid uitvoert.

Stark voert voor de gemeenten de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. Met deze wet wordt beoogd om zo veel mogelijk arbeidsgehandicapten aan het werk te krijgen binnen de sociale werkvoorzieningsschappen. Met de invoering van de Participatiewet in 2015 is de instroom in de Wsw gestopt en is het landelijke beleid er op gericht om arbeidsgehandicapten veel meer bij reguliere werkgevers aan het werk te krijgen. Voor de mensen voor wie dit niet haalbaar is, gezien de aard van de handicap en de begeleidingsbehoefte, kunnen gemeenten beschut werk aanbieden. Stark voert in het kader van de Participatiewet nieuw beschut werk uit voor de drie gemeenten.

Daarnaast wordt Stark, als tussenstation, ingezet om werkzoekenden (onder andere vanuit de Participatiewet, UWV en de reclassering) te ontwikkelen. Het accent in deze leerwerkroutes ligt bij het opdoen van arbeidsritme, het arbeidsfit maken en het aanleren van werknemersvaardigheden. Daarnaast worden er functiegerichte cursussen, opleidingen of trainingen aangeboden die nodig zijn om buiten Stark aan het werk te kunnen. Het uiteindelijke doel van deze trajecten is om de kansen op uitstroom naar een reguliere werkgever te vergroten.

Voorstel

Toelichting voorstel

Kadernota

Op 17 januari 2020 heeft Stark de kadernota 2021 aan alle gemeenten verzonden. De kaderbrief 2021 en de reacties daarop zijn uitgangspunten voor de begroting 2021 van Stark.

Behandeling kadernota

De kadernota is in de raadsvergadering van 2 april 2020 behandeld. De behandeling heeft aanleiding gegeven om een inhoudelijke reactie op de kadernota te geven. In de brief van 8 april 2020 heeft de gemeenteraad het volgende aan Stark meegedeeld:

'De Kadernota geeft naar onze mening een juist beeld van alle ontwikkelingen die van belang zijn voor het opstellen van de begroting 2021 en de meerjarenbegroting 2021 tot en met 2024. Anderzijds maken we ons zorgen over deze ontwikkelingen in relatie tot de begroting. Wij gaan er vanuit dat u uw uiterste best zal doen om binnen de vastgestelde gemeentelijke bijdrage a € 2.000.000,00 te blijven.'

Jaarstukken 2019

In de bestuursvergadering van 27 maart 2020 zijn de jaarstukken 2019 voorlopig vastgesteld. Daarom liggen deze stukken nu ter kennisname aan u voor.

In 2019 is er een positief resultaat van € 494.000,00: Stark heeft in het eerste jaar een beter resultaat gerealiseerd dan begroot. Begroot was een verlies van € 1.126.000,00 en gerealiseerd is een verlies van € 632.000,00. Het verlies komt ten laste van de participatiereserve. De gemeentelijke bijdrage van de deelnemende gemeenten is het maximaal toegekende bedrag van € 2.000.000,00.

Voor de jaarrekening 2019 van Stark heeft de accountant een goedkeurende verklaring afgegeven.

Begroting 2021

In de bestuursvergadering van 27 maart 2020 is de begroting 2021, inclusief meerjarenbegroting tot en met 2024 voorlopig vastgesteld. Deze begroting is gebaseerd op het voortzetten van het beleid in het Bedrijfsplan voor Stark, de resultaatontwikkeling in het oprichtingsjaar 2019 en enkele aanvullende en gewijzigde uitgangspunten genoemd in hoofdstuk 4 van de begroting en enkele wijzigingen op de Kadernota 2021-2024 van 17 januari 2020, inclusief de reactie van onze gemeente.

De belangrijkste punten uit de begroting 2021 worden hieronder toegelicht.

Hoger tekort

In het bedrijfsplan (vastgesteld in september 2018) is afgesproken dat de totale gemeentelijke bijdragen aan Stark niet boven de € 2.000.000,00 mogen komen. Dit lijkt voor 2021 en 2022 wel te gebeuren. De begrote gemeentelijke bijdrage voor 2021 komt uit op € 2.516.000, voor 2022 op

€ 2.047.000,00 voor 2023 op € 1.654.000,00 en voor 2024 op € 1.675.000,00. In 2021 en 2022 wijkt de bijdrage daarmee negatief af van de meerjarenraming in het bedrijfsplan.

De belangrijkste oorzaken zijn:

- De begroting was gebaseerd op de situatie in mei 2018 (gemeenten dragen jaarlijks maximaal € 2.000.000,00 bij in het tekort van Stark) en het feit dat op dat moment de exacte personele verdeling (SW en niet-SW) door de splitsing van Alescon nog niet bekend was voor de startsituatie op 1 januari 2019.
- In mei 2018 was ook niet bekend wat de prognoses waren op basis van de september-circulaire 2019 van het ministerie van SZW voor de jaren vanaf 2020.
- In 2019 en in 2020 heeft Stark te maken met fors gestegen loonkosten op grond van de door de werkgevers (VNG) en de vakbonden afgesloten Cao's. De stijging van de loonkosten niet-SW personeel komt volledig ten laste van de exploitatie van Stark.

Maatregelen

De meerjarenbegroting vanaf 2021 is een reële, maar ambitieuze, begroting, zonder enige reserve voor onvoorziene uitgaven. Om het tekort te minimaliseren zijn de volgende maatregelen doorgevoerd in de begroting van 2021:

- uitvoering van commerciële activiteiten (deze activiteiten vinden plaats binnen de richtlijnen van de GR Stark) in de vorm van:
  - meer en andere diensten voor het UWV en werkgevers;
  - meer en andere activiteiten voor gemeenten buiten de drie in de GR deelnemende gemeenten.:
- verhoging van de detacheringstarieven door overal loonwaarde-meting toe te passen;
- detachering van ondersteunend personeel;
- robotisering van processen;
- vernieuwing huisvesting waardoor de huisvestingskosten dalen en de huisvesting voldoet aan de eisen en behoeften van de (toekomstige) doelgroepen;
- behoud van de Werkwinkel bij Stark en niet dit overdragen aan de gemeenten zoals de bedoeling was in het Bedrijfsplan.

Het totaalpakket van deze maatregelen geeft een cumulatief positief effect van € 1.650.000 in de periode 2021 tot en met 2024. Als deze maatregelen niet worden ingevoerd dan zou de totale gemeentelijke bijdrage van Stark in 2021 € 2.790.820,00 zijn. Voor Midden-Drenthe zou dit gaan om een bedrag van € 392.437,00. Na het invoeren van de maatregelen is de totale gemeentelijke bijdrage € 2.515.820,00 en voor Midden-Drenthe € 345.507,00 . Dit is een positief verschil van € 46.930,00. Voorgaande schetst dat het noodzakelijk is om de maatregelen in te voeren zodat de gemeentelijke bijdrage zo minimaal mogelijk blijft.

Om deze maatregelen te kunnen nemen, dienen er in 2020 extra incidentele kosten worden gemaakt welke niet zijn opgenomen in de begroting Stark 2020. De maatregelen zijn namelijk vormgegeven na het opstellen van de begroting van 2020. Het gaat hierbij om een totaalbedrag van € 230.000,00. Teruggerekend naar het aantal AJA's zal dit bedrag voor Midden-Drenthe ongeveer € 39.250,00 zijn. Dit past binnen het bedrag wat wij voor Stark hebben begroot.

Verder vindt de komende tijd nader overleg tussen de gemeenten en Stark plaats om te onderzoeken in hoeverre en in welke omvang de gemeenten opdrachten aan Stark voor arbeidsmatige dagbesteding kunnen verstrekken.

Vorig jaar is de “Adviesrapportage Beheer Groen en Openbare Ruimte, juni 2019” verschenen. Een rapport in opdracht van de betrokken gemeentesecretarissen en de directeur van Stark. Er loopt nog een vervolgonderzoek. Op dit moment hebben de gemeenten over dit rapport nog geen besluiten genomen.

In de begroting 2021 is geen rekening gehouden met mogelijk negatieve effecten van het Coronavirus dat heerst ten tijde van het opstellen van deze begroting medio maart 2020.

Afwijking bedrijfsplan

In de begroting 2021 en daarna wordt er afgeweken van twee punten zoals vastgesteld in het bedrijfsplan 2018, namelijk:

1. behoud van de Werkwinkel bij Stark. De overgang van de Werkwinkel van Stark naar de gemeenten zou een fors negatief effect hebben gehad op de begroting van Stark.
2. geen rekening (meer) houden met een eventuele integratie van Stichting Werkgelegenhedeninitiatieven De Wolden (SWI).

Zienswijze

De ingediende begroting 2021 geeft voor ons aanleiding om een zienswijze in te dienen, omdat we goed vinger aan de pols willen houden op het tekort bij Stark.

Alternatieven

N.v.t.

Randvoorwaarden

N.v.t.

Risico's

In de begroting 2020 wordt een tweetal risico's benoemd:

1. Onzekerheid Brutomarge: de huidige opdrachtenportefeuille is het uitgangspunt bij het opstellen van de begroting. Dit is het te verwachten opdrachterniveau dat past bij de marktomstandigheden, de actuele personele bezetting en de mate waarin bepaalde werksoorten voor Stark geschikt blijven, vanwege de toenemende vergrijzing van het huidige personeelsbestand oud-SW en de toenemende beperkingen. Voorbeelden hiervan zijn: de keuzes die de gemeenten maken naar aanleiding van het Adviesrapport Beheer Groen en Openbare Ruimte (BOR), de krimp van de SW-populatie bij de BOR wat kan resulteren dat Stark de verplichtingen van het groenonderhoud voor gemeenten niet kan nakomen en het achterblijven van aanmeldingen nieuwe trajecten van gemeenten en andere opdrachtgevers.
2. Privacy en informatiebeveiliging: Stark beheert veel persoonsgebonden en privacygevoelige gegevens die veelvuldig worden uitgewisseld met de gemeenten. Gezien de ontwikkelingen in het werkveld waarbij in toenemende mate gebruik wordt gemaakt van elektronische gegevens uitwisseling, is er sprake van een blijvende alertheid voor dit aspect. Het financiële risico is dat er data gelekt wordt en er hoge boetes worden opgelegd.

Financiële gevolgen

Stark vraagt van de gemeenten in 2021 een gemeentelijke bijdrage van € 2.790.820,00. Zoals gezegd is dit € 790.820,00 hoger dan afgesproken bij het vaststellen van het bedrijfsplan. Voor Midden-Drenthe betekent dit een gemeentelijke bijdrage over 2021 van € 392.437,00. In onze gemeentelijke

meerjarenbegroting hebben we een bedrag opgenomen van € 395.000. Dit bedrag stamt uit de 'Alescon-tijd'. Bij het vaststellen van het bedrijfsplan was al bekend dat de splitsing voor Midden-Drenthe financieel gunstig zou uitpakken. In het raadsvoorstel stond hierover het volgende: *'Omdat 2019 het eerste jaar wordt voor de NEZ1, waarin moet blijken in hoeverre alle plannen worden gerealiseerd zoals nu beschreven staat, passen we de gemeentelijke bijdrage in onze eigen begroting niet aan. Dit geeft ook ruimte om eventuele tegenvallers in het eerste jaar op te vangen.'* Doordat we in onze meerjarenbegroting € 395.000,00 hebben opgenomen valt de verhoogde gevraagde bijdrage van € 392.437 hier net binnen. Eventuele tegenvallers kunnen we niet opvangen binnen onze eigen begroting. Dit wordt dus spannend. We houden het college en de raad hiervan (tijdig) op de hoogte.

Personele gevolgen

N.v.t.

Duurzaamheid

N.v.t.

Publicatieniveau

Openbaar.

Overig

N.v.t.

Vervolgprocedure/communicatie

Na uw goedkeuring wordt bijgaande zienswijze naar Stark verzonden.

Bijlagen

- Begeleidende brief
- Begroting 2020 met meerjarenraming tot en met 2023
- Brief aan Stark